

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

धुळे जिल्हा

१९८५-८६

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

फक्त कार्यालयीन उपयोगासाठी.

जिल्हा , सामाजिक
व
आर्थिक संमालोचन

जिल्हा - धुळे.

१९८५-८६

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,

महाराष्ट्र शासन,

मुंबई.

दुष्टीक्ष्मात जिल्हा

जिल्हा : धुळे.

अ. :	दाब	:	परिमाण	:	जिल्हा	:	महाराष्ट्र
क्र. :		:		:	१९८५-८६	:	१९८५-८६

एक] प्राकृतिक रचना

अ] भौगोलिक स्थान

१] उत्तर अक्षांश

अंश

२०.३८ ते २२.०३

१६ - ४ ते २२ - १

२] पूर्व रेखांश

अंश

७३-४७ ते ७५-१५

७२ - ६ ते ८० - १

ब] हवामान

तपमान,

१] किमान

सेल्सियस

११.५ [धुळे]

उ. ना.

२] कमाल

सेल्सियस

३९.४ [धुळे]

उ. ना.

३] पर्जन्य [सरासरी]

मि.मी.

४७९

उ. ना.

क] प्रशासकीय विभाग [१९एप्रिल रोजी]

१] तालुके

संख्या

१०

३०३

२] पंचायत समित्या

संख्या

१०

२९८

३] टंचाईग्रस्त तालुके

संख्या

७

१३०

४] एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट

संख्या

१०

२९८

५] शहरे

संख्या

७

३०७

६] गावे [एकूण]

संख्या

१,५३३

४१,८३३

१] निर्जन

संख्या

१६

२,४७९

२] वस्ती असलेली

संख्या

१,५१६

३९,३५४

७] क्षेत्रफळ चौ. कि.मीटर

चौ. कि.मी

१३,१५०

३,०७,६९०

दुष्टीक्ष्मात जिल्हा पूढे चालू...

१	२	३	४	५
दोन] प्रशासकीय संस्था (३१-३-८६)				
१] पंचायत समित्या	संख्या		१०	२९८
२] महानगर पालिका	संख्या		-	११
३] नगरपालिका	संख्या		७	२१६
४] कटक मंडळे	संख्या		-	७
५] ग्रामपंचायती	संख्या		९५२	२४, ६३१
६] पोलिस स्थानके	संख्या	[१-१-८६]	२४	[१-१-८५] ७७८
७] पोलीस आऊट पोस्ट	संख्या	[१-१-८६]	२७	[१-१-८५] १, १९१
तीन] लोकसंख्या - १९८१]				
१] ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात		१६, ५०	४, ०७, ९१
२] नागरी लोकसंख्या	आकडे हजारात		४, ००	२, १९, ९३
३] एकूण लोकसंख्या	आकडे हजारात		२०, ५०	६, २७, ८४
४] अनुसूचित जातींची लोकसंख्या	आकडे हजारात		८६	४४, ८०
५] अनुसूचित जातींच्या लोकसंख्येची टक्केवारी	टक्केवारी		४, १८	७, १४
६] अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या	आकडे हजारात		८, ३१	५७, ७२
७] अनुसूचित जमातींच्या लोकसंख्येची टक्केवारी	टक्केवारी		४०, ५२	९, १९
८] पुरुष	आकडे हजारात		१०, ४३	३, २४, १५
९] स्त्रीया	आकडे हजारात		१०, ०७	३, ०३, ६९
१०] स्त्री - पुरुष प्रमाण	१००० पुरुषांमागे		१९६६	९३७
११] घनता	स्त्रीया प्रमाण दर चौ. कि. मीटर क्षेत्रातील लोकसंख्या		१५६	२०४

[दोन]

हृद्दीक्षेमात जिल्हा पुढे चालू...

१	२	३	४	५
१२] साक्षरतेचे प्रमाण				
१] एकूण	टक्केवारी	३७.३५		४७.१८
२] पुरुष	टक्केवारी	४८.४३		५८.७९
३] स्त्रिया	टक्केवारी	२५.६८		३४.७९
४] राज्यामध्ये जिल्हयाचा क्रमांक	संख्या	३१		
चार] कृषी				
१] भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	१४,३८		३,०७,५८
२] जंगल व्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	५,७४		७३,०७ ५३४३
व त्यांची भौगोलिक क्षेत्राची टक्केवारी	टक्केवारी	३९.९०		९७.२७ १७.३७
३] शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन		[१९८३-८४]		[१९८४-८५]
अ] बिगर शेती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	२२		१०,६०
ब] पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	६१		१५,१०
क] एकूण	हजार हेक्टर	८३		२५,७०
४] पडीत जमीनी व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन	हजार हेक्टर	[१९८३-८४]		[१९८४-८५]
१] कायम गुरचरण आणि इतर	हजार हेक्टर	५८		२५,८०
२] झाडे हळपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	५१		१५,५८
३] लागवडीयोग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	१		१,९५
५] पडीत जमीन	हजार हेक्टर	६		१०,२७
१] चालू पड	हजार हेक्टर	२३		१६,८०
२] इतर पड	हजार हेक्टर	८		८,४९
	हजार हेक्टर	१५		८,३१

दुष्टीक्षेत्रात जिल्हा पुढे चालू....

१	२	३	४	५
६]	पिकाखालील क्षेत्र			
१]	पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	७, ०१	१, ८१, ८५
२]	दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	६८	२२, ८५
३]	स्कूप पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	७, ६२	२, ०४, ७०
७]	ओलित क्षेत्र		[१९८३-८४]	[१९८६-८५]
१]	निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	५०	१८, ७६
२]	स्कूप ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	७०	२५, १८
८]	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र [अन्नधान्ये]	हजार हेक्टर	[१९८५-८६] ५, ६२	१, ४०, ९१
९]	वहित धारण जमीनी [१९८०-८१]			
१]	२ हेक्टर पेक्षा कमी	संख्या शेकड्यात	८१, ३ *	३४, ६६, ८
२]	२ हेक्टर ते १० हेक्टर	संख्या शेकड्यात	१, १७, ७ *	३०, ७७, ५
३]	१० हेक्टर पेक्षा जास्त	संख्या शेकड्यात	७, ९ *	३, १८, २
१०]	जमीन महसूल वसुली [१९८५-८६]	लाख रमयात	३७	३७, ३७
११]	जिल्हा परिषदांचा उपकर	हजार रमये	५९, ०७	४, २०, २९
१२]	पंचायत समितीचा उपकर	हजार रमये	५५, ३७	उ. ना.
पाच]	पशुसंवर्धन [१९८२]			
१]	पशुधन	संख्या हजारात	१२, ६२	३, ०९, १९
२]	गाई व बैल	संख्या हजारात	६, ७३	~~२, ६१, १३~~ १, ६१, ६१
३]	म्हणी व रेडे	संख्या हजारात	१, ३५	३९, ७२
४]	मेंढया	संख्या हजारात	१, ०९	२६, ७१
५]	शेळया	संख्या हजारात	३, ११	७७, ०५
६]	कोंबडया व बदके	संख्या हजारात	५, ४९	१, ९८, ४४
७]	पशुवैद्यकीय दवाखाने व रुग्णालये	संख्या	३४	उ. ना.
८]	पशुवैद्यकीय अधिकारी	संख्या	४८	उ. ना.

दुष्टीक्षमात जिल्हा पुढे चालू...

१	२	३	४	५
सहा] सहकार [१९८५-८६]				
१] सहकारी संस्था	संख्या	२, ७९७		७९, २२१
२] प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्था	संख्या	५९९		१८, ३७४
३] प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्थांची सभासद संख्या	संख्या, लाखात	२. ६९		६३.१)
४] दुग्ध शाळा संस्था	संख्या	८९३		१२, ०६४
५] प्राथमिक कृषी पत संस्थांनी दिलेले कर्ज	रुमये कोटीत	१५. ८६		४७० ४१८
सात] जलसिंचन				
१] पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्या खालील लाभक्षेत्र				
		[३० जून १९८६]		[३० जून १९८४]
१] मोठे प्रकल्प	संख्या	-		१६
लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	-		उ. ना.
२] मध्यम प्रकल्प	संख्या	७		१२५
लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	४७		उ. ना.
३] लघु प्रकल्प [पृष्ठ भाग]	संख्या	१५२		१, १८०
लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	२७		उ. ना.
४] सिंचन विहिरी खाली भिन्नगारे क्षेत्र	हजार हेक्टर [१९८३-८४]	३८		[१९८४-८५] १०, ५७
२] काम सुरू असलेल्या पाटबंधारे प्रकल्पा- खालील लाभ क्षेत्र				
१] मोठे प्रकल्प	संख्या	-		उ. ना.
लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	-		उ. ना.
२] मध्यम प्रकल्प	संख्या	५		उ. ना.
लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	२४		उ. ना.

दृष्टीक्षेमात जिल्हा पुढे चालू....

१	२	३	४	५
३] लघु पाटबंधारे लाभ क्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर		१४ उ. ना.	उ. ना. उ. ना.
३] जिल्हयामध्ये नव्याने घेण्यात येणारे प्रकल्प व त्याचे अंदाजित लाभ क्षेत्र				
१] मोठे प्रकल्प अपेक्षित लाभ क्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर		- -	उ. ना. उ. ना.
२] मध्यम प्रकल्प अपेक्षित लाभ क्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर		४ २९	उ. ना. उ. ना.
३] लघु पाटबंधारे अपेक्षित लाभ क्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर		३ २,१७०	उ. ना. उ. ना.
आठ] उद्योग [१ एप्रिल रोजी उत्पादन चालू असलेले]				
१] नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या	संख्या		२१९	२२, ४५१
२] नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या	संख्या		२०४	१८, ९२२
३] साखर कारखान्यांची संख्या	संख्या	[१९८५-८६]	४	[१९८४-८५] ८८
४] सर्व सूत गिरण्यांची संख्या	संख्या	[१९८५-८६]	१	[३१-३-८५] १३३
नऊ] वीज			[१९८५-८६]	[१९८५-८६]
१] वीज पुरवठा केलेली शहरे व छेडी [३१-३-८६] संख्या			१, २७३	३३, ९२७
२] विद्युत्करण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या		१, २६६	३३, ६२०
३] वीज पुरवठा केलेले पंप तंत्र	संख्या		४६, ३७१	१०, १७, ७०४
४] गोबर गॅस यंत्रे	संख्या		१, ४७६	९१, ३१५

दूधटीक्षोपात जिल्हा पुढे चालू...

१	२	३	४	५
दहा]	<u>सार्वजनिक आरोग्य [वर्षा - १९८५]</u>			
	१] रुग्णालये	संख्या	८	- ६५०
	२] दवाखाने	संख्या	३६	१,०२२
	३] प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	६८	१,५३९
	४] प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	१	८१
	५] एकात्मिक बाल विकास योजना गट	संख्या	१०	१०४
	६] आंगणवाडीत उपस्थित राहणारी मुले	संख्या	२४,५०२	उ.ना.
अकरा]	<u>शिक्षण [३० सप्टेंबर अखेर]</u>			
	१] एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	१,२३५	५४,४०६
	२] एक शिक्षकी शाळा	संख्या	७०७	१७,०९८
	३] प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	२,८७	२४,१८
	४] प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	८	२,४५
	५] प्रत्येक शिक्षकामागे विद्यार्थी	संख्या	३८	३८
बारा]	<u>दुय्यम शिक्षण</u>			
	१] दुय्यम शाळा	संख्या	२५७	८,१७७
	२] शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	१,४१	४५,८५
	३] शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	५	१४६
तेरा]	<u>उच्च शिक्षण [३०-९-१९८६]</u>			
	१] संस्था	संख्या	३३	१,२५५
	२] एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	३५	८८८
चौदा]	<u>प्रौढ शिक्षण</u>			
	१] प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	८५०	२०,४७४
	२] प्रौढांची उपस्थिती	संख्या हजारात	२५	६४०

दुष्टीक्षोपात जिल्हा पुढे चालू...

१	२	३	४	५
ब) तांत्रिक शिक्षण				
१] औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	३		उ.ना.
१] शासकीय व शासन सहाय्यित	संख्या	३		उ.ना.
२] इतर [खाजगी]	संख्या	-		उ.ना.
२] शासकीय व शासन सहाय्यित औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेमध्ये मंजूर झालेल्या जागा	संख्या	१,४६०		४१,१८८
३] तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण संस्था				
१] शासकीय व शासन सहाय्यित	संख्या	१		१६०
२] इतर [खाजगी]	संख्या	४		५२५
४] शासकीय तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या	१,४११		१७,२००
५] अभियोक्त्यांची संख्या	संख्या	१४१		उ.ना.
पधारा] परिवहन आणि दळणावळण [१ एप्रिल रोजी]			[१९८५-८६]	[१९८५-८६]
१] स्कूण रेल्वे मार्ग [लांबी कि.मी.]	कि.मी.	१७२		५,२९७
२] रस्त्यांनी जोडलेली गावे	संख्या	१,३८१		३४,६२४
३] स्कूण रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	७,५७४		१,०९,७९६
४] राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	कि.मी.	१२१		२,९३९ *
५] राज्य महामार्ग	कि.मी.	५९५		१९,०७६
६] महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	१,५१८		२६,७६३ *
७] इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	१,३९१		२८,८६१ *
८] ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	३,९४९		७८,९४२ *
सोळा] पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा [१ एप्रिल रोजी]				
कठीण गावांची संख्या	संख्या	७१४		उ.ना.
१] खोड्यांना केलेला पुरवठा				
अ] नळाचा पाप्पनि पुरवठा	संख्या	२६५		उ.ना.

दृष्टीक्षेपात जिल्हा पुढे चालू....

१	२	३	४	५
	ब] कुप नलिका	संख्या	४६१	उ. ना.
	क] विहीर	संख्या	६१	उ. ना.
	२] टँकर्स किंवा बैलगाडीने पाणी पुरवठा केला जाणारी गावे	संख्या	१२२	उ. ना.
	३] योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे	संख्या	६१	उ. ना.
सतरा]	<u>घरबांधणी</u>			
	भूमिहीन कामगारांसाठी बांधलेल्या झोपड्या	संख्या	६८६	उ. ना.
अठरा]	<u>एकात्मिक गाामीण विकास कार्यक्रम</u>			
	१] द्वारिद्वय रेषेखालील लगेकसंख्या [१९८२-८३]	संख्या	१, ७२	~~४०, १७७~~ ३४.३४
	२] मार्च १९८६ पर्यन्तचे लाभार्थी	संख्या	६, ६३५	उ. ना.
एकोणीस]	<u>रोजगार हमी योजना</u>			
	१] मंजूर झालेली कामे	संख्या	११, ०२१	उ. ना.
	२] पूर्ण झालेली कामे	संख्या	७, ९५५	उ. ना.
	३] अपूरी कामे	संख्या	३, ०६६	उ. ना.
	४] प्रगती पथावर असलेली कामे	संख्या	६७३	उ. ना.
	५] सुरु करता येण्यासारखी कामे	संख्या	४३६	उ. ना.
	६] नोंदणीकृत काममार	संख्या	२, ०९, ०१९	उ. ना.
	७] सरासरी दैनिक उपस्थिती [अघावत]	संख्या	४३, ८७३	उ. ना.
	८] कमाल दैनिक उपस्थिती	संख्या	५६, ९५४	उ. ना.

पुणे जिल्हात जिल्हा पुढे चालू....

१	२	३	४	५
वीस]	<u>आदिवासी कल्याणकारी योजना</u>			
	आदिवासी/रिता आग्रमशाळा - शाळा	संख्या	७५	उ. ना.
	विद्यार्थी	संख्या	२३, ४६८	उ. ना.
एकवीस]	<u>मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना</u>			
	१] मागासवर्गीयांसाठी वसतिगृहे	संख्या	१६२	उ. ना.
	२] वसतिगृहांत राहणारे विद्यार्थी	संख्या	८, ५६७	उ. ना.
बावीस]	<u>जिल्हा नियोजन [१९८६-८७]</u>		(७९८६-८७)	(७९८५-८६)
	१] वार्षिक योजनातील सर्वसाधारण तरतूद	रमये कोटीत	१९.८०	~~१९.६२~~ १७२८
	२] अनुषंग भूत काढण्यासाठी तरतूद	रमये कोटीत	-	२५०
तेवीस]	<u>नागरी पुरवठा</u>		[१९८६]	[१९८५]
	१] रास्त भावाची दुकाने	संख्या	९३६	२२, ००५
	२] शासकीय गुदामे	संख्या	४०	उ. ना.
	३] अन्नधान्याचा साठा [१९८५-८६]			
	अ] गहू	मे. टन	३, ६५०	उ. ना.
	ब] ज्वारी	मे. टन	१, ४५०	उ. ना.
	क] तांदूळ	मे. टन	१, ९९३	उ. ना.
	ड] बाजरी	मे. टन	-	उ. ना.
	इ] ताखर	मे. टन	६०	उ. ना.
	फ] तेल	मे. टन	२०२	उ. ना.

टीप :- [१] उ. ना. = उपलब्ध नाही. [२] " * " = आकडेवारी अस्थायी आहे.

[दहा]